

MUSICAL ACTIVITY IS A NECESSARY PROFESSIONAL QUALITY OF FUTURE MUSIC TEACHERS

МУЗИЧНА АКТИВНІСТЬ – НЕОБХІДНА ПРОФЕСІЙНА ЯКІСТЬ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Pashchenko M. / Пащенко М.І.

ORCID 0000-0002-4011-1800

s.p.s.,as.prof./к.пед.н., доцент,

Polianchuk M. / Полянчук М.Д.

teacher /викладач

*Municipal Institution «Uman Taras Shevchenko Professional College of
Education and Humanities of Cherkasy Regional Council»*

*КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
ім. Т.Г. Шевченка Черкаської обласної ради»*

Анотація. Розглянуто визначення науковцями поняття музична активність особистості. Визначено головну спрямованість слуху студентів. Виділено особливості формування музичної активності студентів, яка сприяє диференційованому ставленню до хорового твору. Проаналізовано складові мотивів навчальної діяльності майбутніх вчителів музичного мистецтва.

Ключові слова: музична активність, майбутні вчителі музичного мистецтва.

Annotation. The definition of the concept of musical activity of an individual by scientists is considered. The main orientation of students' hearing is determined. The peculiarities of the formation of students' musical activity, which contributes to a differentiated attitude to the choral work, are highlighted. The components of the motivations for the educational activity of future music teachers are analyzed.

Key words: musical activity, future teachers of musical art

Вступ.

Активність слуху необхідна майбутнім вчителям музичного мистецтва у процесі пізнання музики, осягнення її музичного смислу і у процесі безпосереднього музичного виконання. Завдяки активності слуху майбутній вчитель музичного мистецтва здатен розпізнати всі компоненти музичного твору, почути та зрозуміти музику внутрішнім слухом, осягнути музичний твір, почути та проінтонувати мелодичні лінії, осягнути художній зміст музичного твору.

Основний текст.

Сучасні науковці музичну активність розглядають:

- як здатність до музично-слухових уявлень (С. Миколінська);
- як звукотворчу волю (С. Сливко);
- як необхідну умову розвитку музичного слуху (Л. Дашицька).

С. Миколинська, музичну активність розглядає як форму організації психічної діяльності особистості, що забезпечує регуляцію слухової діяльності, аналіз та синтез слухових об'єктів і полягає у спрямуванні слухового аналізатора на звучання музики та зосередженні слухової діяльності на ньому.

У безпосередньому виконанні, за словами З. Корінця, активність слуху стає на заваді механічному озвученню окремих звуків, інтерваліки та ритміки музичних епізодів, репродуктивному відтворенню нотного тексту.

Головна спрямованість слуху – контроль музичного виконання на основі співвіднесення еталонного внутрішньо-слухового враження та реального виконавського звучання. Завдяки цьому студент оцінює, аналізує якість виконання, з'ясовує причину звукової розбіжності між уявним і отриманим виконавським результатом [2].

О. Карпенко у контексті дослідження шляхів і методів активізації музичного самоконтролю в процесі музично-виконавської підготовки студентів також підкреслює значущість розвитку активного слуху[1].

Формування музичної активності майбутніх вчителів музичного мистецтва у сучасних науково-педагогічних дослідженнях аналізується у процесі музично-виконавської підготовки.

У музичній педагогіці формування музичної активності сприяє:

- ✓ розвитку естетичного сприймання різних видів музичного слуху;
- ✓ спрямуванню уваги на відтворення точної висоти звуків;
- ✓ ладовому відчуттю окремих звуків, їх стійкості;
- ✓ одночасному сприйманні декількох звуків різної висоти і визначення їх консонансно-дисонансної якості, характеру зв'язку з іншими співзвуччями;
- ✓ диференційованому сприйманні одночасно декількох звукових ліній у їх розвитку;
- ✓ відчуттю своєрідності забарвлень і сили звуку;
- ✓ формуванню навички активізації уваги в процесі роботи над музичним твором;

- ✓ розвитку музично-слухового уявлення, як основи музичності (Б. Теплов) [3].

За визначенням С. Миколинської, музична активність студентів є необхідною професійною якістю художньо-інтерпретаційної діяльності, яка реалізується через усвідомлену зосередженість слухової уваги на смислових елементах музичного твору.

Музична активність сприяє диференційованому ставленню до хорового твору, яке виявляється у цілеспрямованому зосередженні уваги на його певних моментах: мелодичній лінії, гармонічних співзвуччях, тембровому забарвленні, динамічних нюансах тощо.

Отже, музична активність розглядається як інтегрована особистісна психофізіологічна якість, що характеризується взаємозв'язком фізіологічних, емоційних, вольових і мотиваційних компонентів діяльності особистості.

Мотивація виступає безперечним чинником організації навчальної діяльності, що забезпечує її ефективність. Професійна мотивація – це сукупність чинників і процесів, які, відбиваючись у свідомості, спонукають особистість до вивчення та ефективної реалізації професійної діяльності, а також внутрішній спонукальний чинник професіоналізму фахівця, його продуктивної професійної діяльності.

Мотиви навчальної діяльності майбутніх вчителів музичного мистецтва мають *складові*:

- мотиви відповідальності й обов'язку;
- позиційні мотиви; навчально-пізнавальні мотиви;
- широкі пізнавальні мотиви;
- мотиви самоосвіти.

До знань вокально-хорового циклу відносять:

- знання хорознавчого змісту;
- системоутворювальні знання про основи вокальної техніки;
- загальні знання про хорові колективи.

Висновки.

У сфері професійної мотивації важливу роль відіграє позитивне ставлення до обраної спеціальності, оскільки воно пов'язане з кінцевими результатами навчання, а мотиви її вибору є надзвичайно важливим фактором успішного формування професійних умінь і навичок. Відповідно своєчасне і правильне виявлення професійних інтересів і схильностей є важливим прогностичним фактором задоволеності професією в майбутньому.

Література:

1. Карпенко Формування музично-слухової спостережливості – складової виконавських навичок майбутніх учителів музики. Педагогічна освіта: теорія і практика. 2012. Вип. 12. С. 347–353.
2. Корінець З. До проблеми слухової діяльності та співацького інтонування в навчальному хорі майбутнього вчителя музики. Молодь і ринок: щомісячний науково-педагогічний та економічний журнал. 2011. № 11. С. 143–146.
3. Цзюнь Ма. Формування вокального слуху майбутнього вчителя музики : автореф. дис. кан. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2011. 17 с.
4. ЯтлоЛ. Специфіка співацької артикуляції і дикції в роботі з дитячим хором:зб. наук. праць/Л. Ятло.Умань:УДПУ ім. Павла Тичини.2008.228 с.